

Taxon *Calathea ornata*

Název taxonu	<i>Calathea ornata</i>
Vědecký název taxonu	<i>Goeppertia majestica</i>
Český název	(syn. <i>Calathea ornata</i>)
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. <i>albolineata</i>
Nadřazená kategorie	Maranta leuconeura

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Neotropická květenná říše a Amazonská oblast
Biogeografické regiony - po..	Brazílie (Amazonas), Venezuela, Kolumbie, Ecuador, Peru

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt - nížinné deštné lesy, zpravidla mezi 200-400 m n.m. (ale Peru až k 1200 m n.m.!).
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Hemikryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatá bylina s kose vejčitými, dlouze řapíkatými, vzpřímenými listy
Kořen	adventivní kořeny
Výhony	bezlodyžné rostliny s podzemními oddenky
Listy	homotropní, dlouze řapíkaté (poměr délky řapíku k čepeli proměnlivý v ontogenezi), hrotnaté, asymetrické, v mládí široce vejčité s růžovými linkami, později podlouhle elipčitá s linkami zbledlými, vespod sytě purpurové a po nervatuře sotva patrně brvitá
Květenství	široké klasy s okrovými, spirálně sestavenými listeny, paličkovitě ztlustlými brakteolami a asymetrickými žlutými květy
Květy	oboupohlavné, asymetricky trojčetné, žluté s petaloidními staminodii formujícími labellum (plodná je jen polovina jediné tyčinky)
Plody	tobolka
Semena	drobná, elipčitá, s bělavým arillem
Možnost záměny taxonu (+..	zaměňována s řadou blízkých sub-andských taxonů s listy podobně linkovanými, vesměs ale s potlačenými brakteolami: s <i>G.ornata</i>

(Lem.) B.& S. s listy oboustranně sametově pýřitými, s G.sanderiana (Sand.) B.& S., G.gymnocarpa (Kenn.) B.& S. a G.multicincta (Kenn.) B.& S. s listy kratičce pýřitými vespod (u poslední listy na rubu jen zelené), nebo s G.regalis (Lem.) B.& S. a G.elliptica (Roscoe) B.& S. s listy pod linkami (postupně rovněž bělajícími nebo se ztrácejícími) zdobenými dvěma podélnými, žlutozelenými pruhy

Dlouhověkost nepříliš dlouhověká

Doba kvetení

Doba kvetení - poznámka data nedostupná, v kultivaci kvete málo

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín ✓

Faktor světla - stín ✓

Faktor světla - poznámka 10-20 klux, od 25 klux nutno stínit; k udržení kvality v bytech nejméně 0.8-1.2 klux

Faktor tepla množení 22°C-24°C na spodním teple, produkce v létě 20°C-24°C, ani v noci ne pod 18°C, v zimě dle osvětlení 18°C-22°C

Faktor vody voda nejlépe středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr; přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK

Faktor půdy propustný lehký substrát - provzdušněný borkou, perlitem; pH 4.5-6.0, EC do 1.2 mS/cm

Faktor půdy - vápnostřežný ✓

Užité vlastnosti

Choroby a škůdci bakterie (Pseudomonas), početné askomycety (Fusarium, Pythium, Rhizoctonia, Colletotrichum; Leptosphaeria, Mycosphaerella, Phomatospora, Bipolaris, Drechslera); ze škůdců štítenky (Diaspis, Pulvinaria), roztoči (Steneotarsonemus, Polyphagotarsonemus), molice (Trialeurodes), třásněnky (Frankliniella), háďátka (Meloidogyne)

Doporučený spon pro výsad.. produkce v hrnkách: 22-36 hrnků na m2 nebo méně, dle velikosti zboží

Množení

Množení Řízkování, Bazální řízky, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)

Množení - poznámka jako řízky se upravují laterální pupeny odlámané z oddenku

Mezihrnky	8-10 cm v případě přehrnkování do 16-20 cm hrnků k dopěstování velkých rostlin
Konečné hrnky	zakořenělé oddělky do 10-12 cm hrnků nebo bazální řízky po dvou do třech, po třech do 15 cm hrnků
Květní tvorba	pravděpodobně krátkodenní, exaktní data nedostupná, nicméně pro produkci bezvýznamná
Doba kultivace	hrnkové kultury: menší rostliny z oddělků cca 6-8 měsíců (v hrnkách 10-12 cm), velké rostliny (16-20 cm hrnky) až 18 měsíců
Odrůdy	několik málo odrůd lišících se vybarvením linek (které se však během růstu často přebarvují): 'Albolineata', 'Roseolinetá', 'Whitestar' nebo 'Princeps' (poslední snad s bližšími vztahy k C. elliptica)

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky VBN 2010: 4.64 mil.prodaných hrnků Calathea celkem (9.56 mil.eur) - 30. pozice mezi hrnkovými rostlinami; 2005: ještě 6.64 mil.prod.hrnků, z toho jen devět tis.rostlin (42 tis.eur) C.majestica 'Whitestar', ale 99 tis.rostlin (218 tis.eur) C.sanderana

Poznámka AGM 2002

Odkazy

- Borchsenius Kristensen F. & al (2012): Molecular phylogeny and redefined generic limits of Calathea (Marantaceae). Systematic Botany 37(3): 620-635. -- Stahn B.& al. (1987): Grünpflanzen in Tabellen und Übersichten. VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berl

Grafické přílohy

